



Štirideset napevov

za

šolske pesmi

v

Koprivnik - Majcenovi „Začetnici“.

Na svetlo dal

Anton Kosi,


učitelj v Središču.

—o Cena 25 kr. (50 h.) —o




V Ljubljani, 1898.

V založbi izdajateljevi — Tisek Katol. Tiskarne.



*„Vse stvari po svoji šegi Bogú
čast in hvalo pojó. — Kakó bi člo-
vek, venec vseh stvarij na svetu,
molčal? Zakaj bi otrok božji veselo
ne pel?“*

A. M. Slomšek.



Ms. N 2900/1951

PREDGOVOR.

Če je v rabi Koprivnik-Majcen-ova „Začetnica“, naše šolske pesmarice ne ustrezajo več povsem občnim potrebam. Učitelji osnovnih razredov se pritožujejo, da nimajo primernih napevov za pesmice, objavljene v rečeni knjigi. Da bi vsaj nekoliko zadostil tej potrebi, sem se odločil za izdajo pričujoče zbirke svojih napevov, katerim je tudi tukajšnji nadučitelj, gosp. Pavel Unger, radovoljno pridejal pet svojih napevov in tri K. Udlnove melodije, s čimer mi je omogočil, da podajam za nekatere pesmi po več napevov.

Pesmice je pregledal in popravil strokovnjak, odlični skladatelj slovenski, čast. gosp. P. Angelik Hribar, kateremu izražam za njegovo prijaznost in njegov trud na tem mestu najiskrenejšo zahvalo.

Za najnižjo stopnjo ljudskih šol zahteva učni načrt — kakor znano — popevanje preprostih enoglasnih pesmic; drugi glas torej, ki je pridejan vsem pesmicam pričujoče zbirke, je namenjen za učiteljevo spremljanje na goslih. Ako pa ima kateri izmed cenjenih tovarišev (tovarišic) že na tej stopnji tako izurjene pevce, da more popevati dvoglasno, mu bode pridejani drugi glas služil tem bolje.

V prijetni nadi, da bode tudi moja skromna zbirčica kolikor toliko pospeševala pevski pouk pri otrokih-začetnikih, izročam delce javnosti. Cenj. tovariše, ki je bodo rabili pa vljudno prosim, naj mi blage volje naznanijo svoje opazke. Za vsako utemeljeno grajo bodem iz srca hvaležen in na vsako opravičeno željo se bodem prav rad oziral pri drugi izdaji, če bo ista v obče kedaj potrebna.

Vse za šolo in po njej naši mladini v korist!

Anton Kosi.

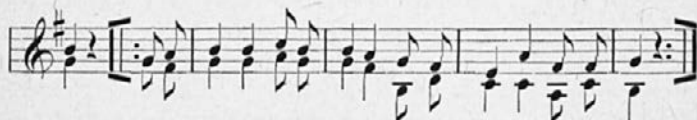
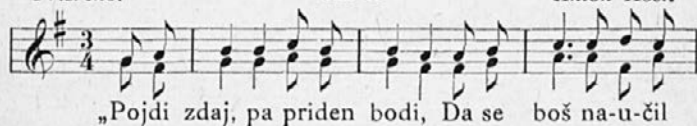
V SREDIŠČU, meseca sušca 1898. l.

I. Prvič v šolo.

Prisrčno.

Št. 1.

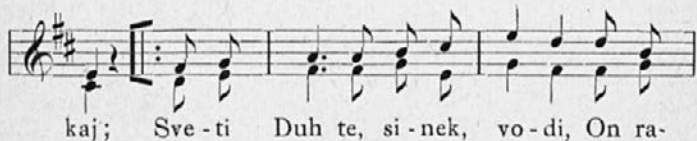
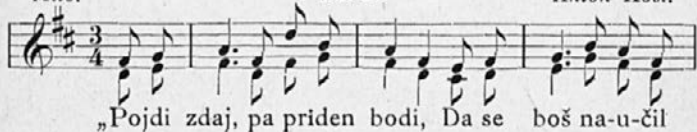
Anton Kosi.



Milo.

Št. 2.

Anton Kosi.



Na odkazano ti mesto
Sedi, pa na klop roké,
Ne šepeči, pazi zvesto,
Kaj učitelj govore.

Kaj oni velé ti, stori;
Vprašan, gledaj jim v obraz,
In pa možko odgovori! —
Zdaj pa pojdi; zadnji čas!“

(Jož. Stritar.)

II. Molitev pred ukom.

Milo.

Št. 3.

Anton Kosi.



Pred po - ukom v šoli zbrani, Prosi-mo te, Bog sr-



čno: Pridne, do-bre nas ohrani, da dospemo kdaj v nebó.

III. Molitev po uku.

(Po prejšnjem napevu.)

Ukov lepih smo prejeli
Danes v šoli mnogo spet.

Bog daj, da po njih živeli
Zvesto bi še poznih let.

(Pren. A. Funtek.)

IV. Š o l a.

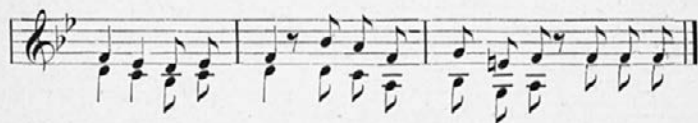
Veselo.

Št. 4.

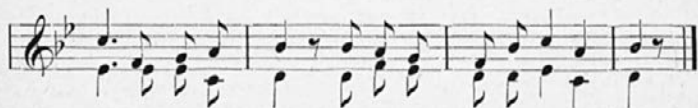
Pavel Unger.



Ka-kó te, šola, rad imam, Kakó me ve-seliš! Kar koli



vem, kar koli znam, Ti vsega me u-čiš. Otrok bi



ne-hva-le-žen bil, Če ne bi, šo-la, te ča - stil!

(Pren. Anton Funtek.)

V. Naša hiša.

Lehko in prijazno.

Št. 5.

Anton Kosi.



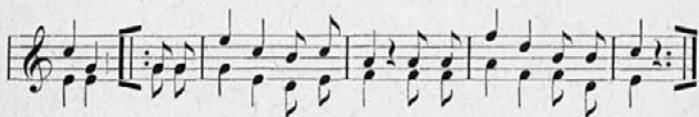
Naša hi-ša ljube - zniva Nas v naročje svoje



skriva, Da ne more sneg pa mraz, Ne vihar in dež do nas,

*Živó.***Št. 6.***Anton Kosi.*

Naša hi - ša ljube - zni-va, Nas v na-ročje svoje



skriva, Da ne more sneg pa mraz, Ne vihar in dež do nas.

Tukaj s stariši živimo,
Veselimo se, učimo;
Kadar pride tihi mrak,
V mehko postelj leže vsak.

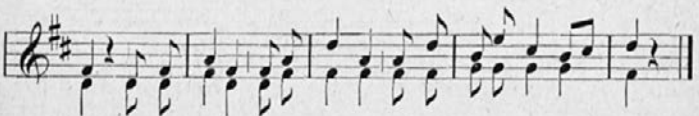
Kdor pa varne strehe nima,
Muči ga poletje, zima; —
Torej, Bog, to prošnjo čuj,
Ter naš dom nezgod varuj!

(L. Černej.)

VI. Oče in mati.

*Zmerno-milo.***Št. 7.***Anton Kosi.*

Ljubi o-če, ljuba mati, Čuva - ta me dan in



noč. Kaj se treba meni bati, Saj sta vselej mi v pomoč!

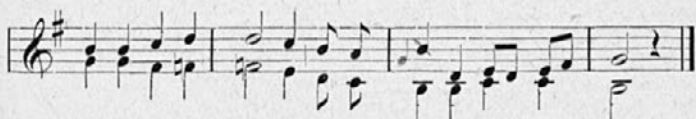
Milo.

Št. 8.

Po K. Udl-nu.



Ljubi oče, ljuba mati, Čuvata me dan in noč, Kaj se



treba meni ba-ti, Saj sta vse-lej mi v po - moč!

Vse mi dasta, česar prosim: S čim naj neki ju zahvalim,
 Sadje, kruh in med in sok; Da bo prav obema vseč?
 Suknja topla, ki jo nosim, Če ju slušam in ne žalim,
 Dar je tudi njiju rok. To je menda prva reč.

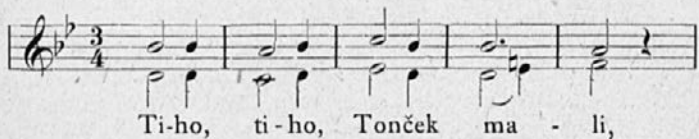
(Ant. Funtek.)

VII. Tolažba.

Sočutno.

Št. 9.

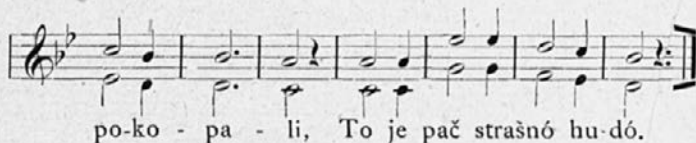
Anton Kosi.



Ti-ho, ti-ho, Tonček ma - li,



O, ne jo-kaj se ta - ko; Ma-ter so ti



Ta nožiček, ki so mati In pa te-le desetice,
 Dali mi za god ga, veš? Od očeta jih imam;
 Ná ga, tvoj je, le jokati, Košek jagod, kos potice.
 Ljubi Tonček, se ne smeš. Kar imam vse rad ti dam.

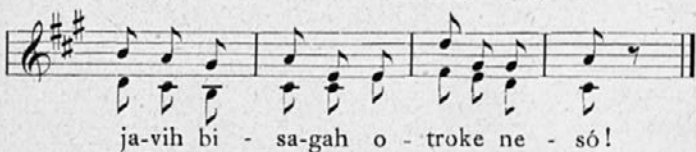
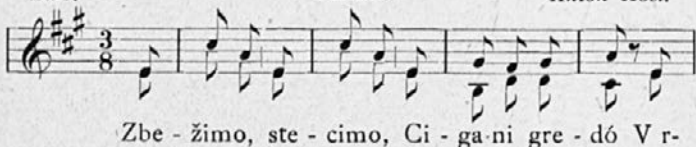
(Jož. Stritar.)

VIII. Cigani gredó.

Živó.

Št. 10.

Anton Kosi.



Če se ne umivaš, Sicer te zaloti
 Cigana se boj! In vzame seboj.

(Národná.)

IX. Molitev zjutraj.

Nekoliko počasno.

Št. 11.

Národní napev.





blagoslov! Angeljček pri meni stoj, Da otrok o-



stanem Tvoj! Da o-trok o - stanem Tvoj!

Pobožno.

Št. 12.

Pavel Unger.



Spet na - po - čil dan je nov, Daj mi



Bog svoj bla - go - slov! An-gelj - ček pri



me-ni stoj, Da o - trok o - sta-nem Tvoj!

(Pren. Ant. Funtek.)

X. Molitev zvečer.

Pobožno.

Št. 13.

Pavel Unger.

Gla-vi-ca mi je za - spana, Poste - ljica že po-



stlana; Bog mi svojo daj pomoč! Oče, mati, lahko noč!

Počasno.

Št. 14.

Anton Kosi.

Glavica mi je za - spa - na, Postelji-ca že po - stla-



na; Bog mi svojo daj pomoč! Oče, ma-ti, lahko noč!

(Pren. Ant. Funtek.)

XI. Molitev pred jedjó.

Počasno.

Št. 15.

Anton Kosi.

O Bog, to vse nam daješ Ti, Kar



dan za dnevom nas kre-pi; Po - de-li, da bi to je-



di-lo Po Tvo-ji vo-lji nam tek - ni - lo!

(Ant. Funtek.)

XII. Molitev po jedi.

(Po prejšnjem napevu)

Za nas kot oče, Bog, skrbiš, Kar milost nam je Tvoja dala,
Jedi, pijače nam deliš. Za vse, za vse Ti bodi hvala!

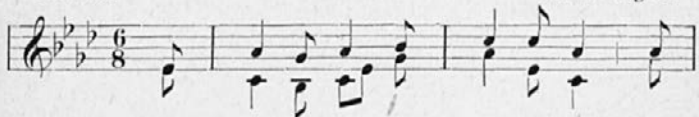
(Ant. Funtek.)

XIII. Kruh na poti.

Občutno.

Št. 16.

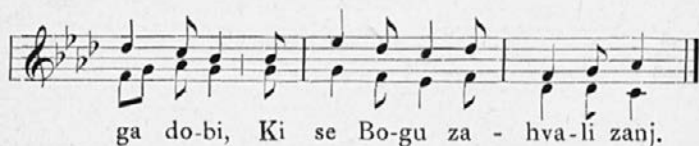
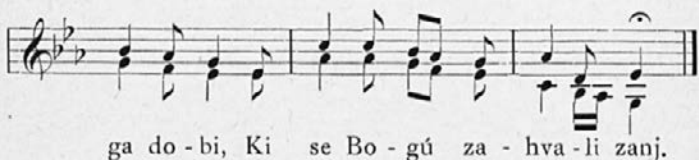
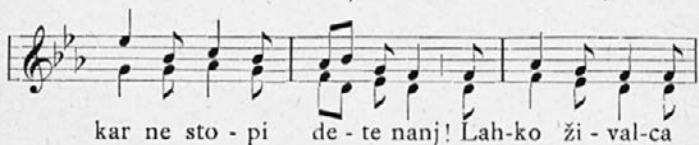
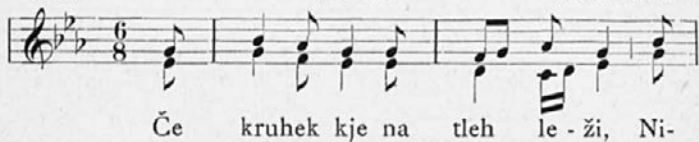
Pavel Unger.



Če kruhek kje na tleh le - ži, Ni-



kar ne stopi, de - te nanj! Lah-ko ži - val - ca

*Milo.***Št. 17.***Anton Kosi.*

Položi s ceste ga na kraj! Pa ž njim zleti, da bode kaj,
Mordá ga najde droben ptič, V široki svet čez plan in grič.

(*Posl. Ant. Funtek.*)

XIV. Najboljše vince za otroke.

*Lehko.***Št. 18.***Anton Kosi.*



ni; Iz-pod pe-čin to vince iz-vira in ki-pi.

Ne preveč vlečeno.

Št. 19.

Po Udl-nu.



Za de-co kap-lje slaj-še Od



kap-lje be-le ni; Iz-pod pe-čin to



vin-ce Iz-vi-ra in ki-pi.

Po logu tiho teče
Ta žlahtni, bistri vir;
Zastonj ob njem dobiva
Živina, ptič požir.

Od tega vinca glava
Nikogar ne boli;
Telo je čvrsto, zdravo,
In sladko se zaspi.

Pa če je voda zdrava
Za deco, dobro vem,
Da tudi nič ne škodi
Odraslim že ljudem.

(Slomšek - Funtek.)

XV. Pes.

Lehko in prijazno.

Št. 20.

Pavel Unger.

Psiček naš, hav, hav! La-jaj to je prav!



Da pred hišna vra-ta K nam ne bode ta-ta;

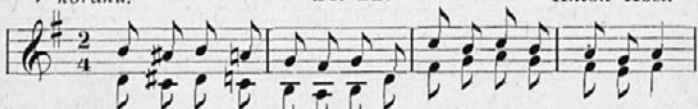


Psiček naš, hav, hav! Lajaj to je prav!

XVI. Mlatiči.

V koraku.

Št. 21.

Anton Kosi.

Hej, ju-na-ki, hej mlatiči, Kup pšenični je visok;



Krepko naj pojo cepiči: Pi-ka, poka, pika pok! pik! pok!

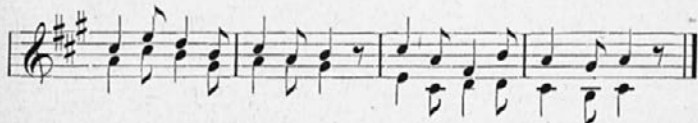
Kruhku belemu se smeje
Oče, mati in otrok;Hej, mlatimo še krepkeje:
Pika poka, pika pok!*(Jož. Stritar.)*

XVII. Mlado jagnje.

Št. 22.

*Veselo in lahko.**Po Slomškovem napevu.*

Lepo, belo jagnje mlado Poskakava - lo je ra-do,



Ko ve-se-lo in ži-vo Z materjo se past je šlo.

XVIII. Mlado jagnje.

Št. 23.

*Veselo.**Po narodnem napevu.*

Lepo, belo jagnje mlado Poska-ka-va-lo je ra-do,



Ko ve-se-lo in živo Z materjo se past je šlo.

Mati pravi: „Čuj, ne skakaj,
 Po brežini se ne takaj!
 Lahko kam se zaletiš,
 Šibko si nogo zdrobiš.“

Jagnje misli si drugače,
Rajši suče se in skače,
Zdajci se požene v skok,
Zvrne v jarek se globok.

Jagnje si nogo zlomilo,
Bridko vpilo in tožilo:
„Dete, slušaj, če ti kdaj
Nasvetuje mati kaj!“

(Slomšek - Funtek.)

XIX. Molitev k angelju varuhu.

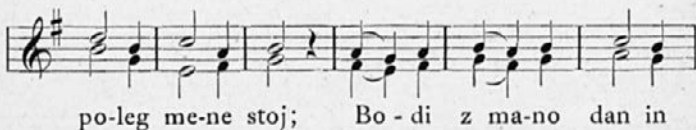
- Pobožno.

Št. 24.

Anton Kosi.



Lju-bi an-gelj va-ruh moj, Vedno



po-leg me-ne stoj; Bo-di z ma-no dan in

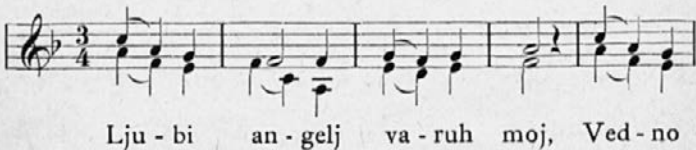


noč, V raj pri-ve-di me ne-koč!

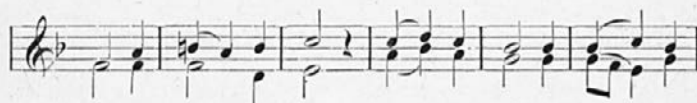
Počasno in zategneno.

Št. 25.

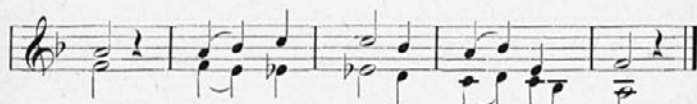
K. Udl.



Lju-bi an-gelj va-ruh moj, Ved-no



po - leg me - ne stoj; Bo - di z mano dan in



noč, V raj pri - ve - di me ne - koč.

(„Venec“)

XX. Večerni zvon.

Lehko.

Št. 26.

Anton Kosi.



Ko solnce gre za goro spat, Zapoje zvon v večerni hlad, Ta

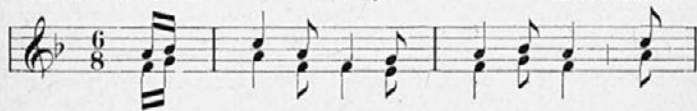


ko - le pra - vi, govori: „Mo - li - te, o - tro - či - či vi!

Krotko in lahno.

Št. 27.

Anton Kosi.



Ko soln - ce gre za go - ro spat, Za -



po-je zvon v ve - čer - ni hlad. Ta - ko - le pra - vi,



go - vo - ri: „Mo - li - te, o - tro - či - či vi!“

Marija gleda iz nebá,
 Marija rada vas imá;
 Pošljite k nji pobožen klic
 Na čast kraljici vseh kraljic.

Molite za roditelje,
 Dobrotnike, učitelje!
 Molite otročiči vi!
 Marija milosti deli.“

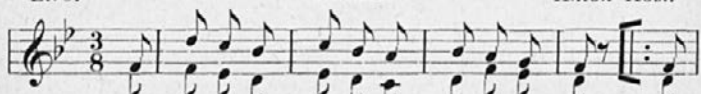
(„Angeljček“)

XXI. Vrtec.

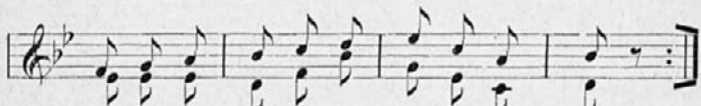
Živó.

Št. 28.

Anton Kosi.



Ka - kó je moj vrtec Ves ži - vo - ze - len! Kras -



nej - ši od nje - ga Ni kraj mi no - ben.

Tu klije po gredah
 Vse polno cvetic,
 Na vejah glasi se
 Roj pisanih ptic.

Zelenje in cvetje
 Ž njim petje sladkó —
 Oj božje stvarjenje,
 Kakó si lepó!

(Pren. A. Funtek.)

XXII. Maček na vrtu.

Krepko.

Št. 29.

Anton Kosi.

Kaj ta - ko po vr-tu laziš, Maček ti-ho kakor



tat? Molči, ti na ptice paziš, Rad za-vil bi kte-ri vrat.

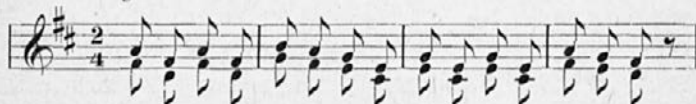
Kaj si ti zato pri hiši,
Da bi ptice nam moril?
Za podgane si in miši,
Da bi pridno jih lovil!

(Jož. Stritar.)

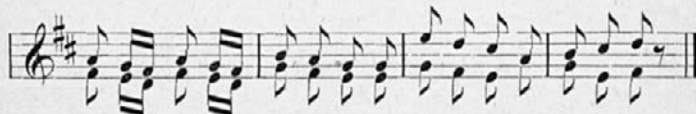
XXIII. Ženjice.

Zmerno-gibčno.

Št. 30.

Anton Kosi.

Do-zo-re-la je pšenica, Trudno kima klas težak ;



Ur - no su - kaj srp ženjica, Snope pove-zuj, možak !

Prepelica petpedika, Poludne je zazvonilo,
 Vabi družbico mladó; Zdaj sklenimo vsi roké;
 Delj in delj se ž njo umika, Dekla nese nam kosilo,
 Kam se slednjič skrila bo? Použijmo ga sedé!

Potlej Njega zahvalimo,
 Ki je tak dobrotnik nam!
 Za poletje nam in zimo
 Z vrhom polni žitni hram.

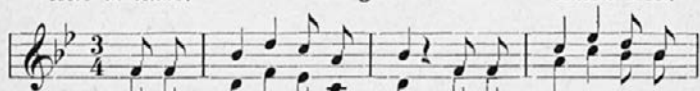
(Jož. Stritar.)

XXIV. Kosec.

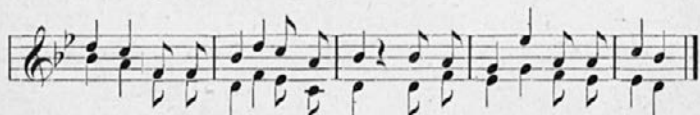
Veselo in lahko.

Št. 31.

Anton Kosi.



Pre-pe - li-ca prepe - li, Ko še ni mi-ni-la

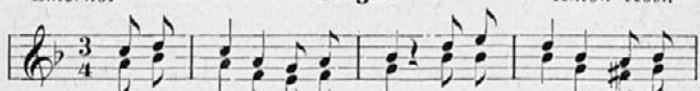


rosa; Kosec travico ko-si, V solncu se mu sveti kosa.

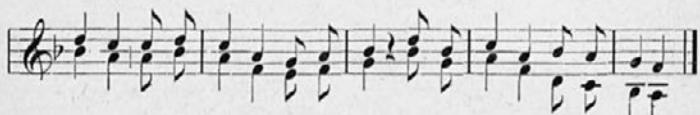
Zmerno.

Št. 32.

Anton Kosi.



Pre-pe - li-ca prepe - li, Ko še ni mi-ni-la



rosa; Kosec tra-vi-co ko-si, V solncu se mu sveti kosa.

Pot, ki čelo mu rosi, Travne bilke padajo,
Si obriše, koso brusi; Vmes sirotice cvetice;
Kadar se mu dobra zdi, Glavice pokladajo
Razkoračen jo poskusi. Petelinčki in zlatice.

Padaj, padaj travica,
Sivka suho bo hrustála;
Pridna naša kravica
Mleka bo obilo dala,

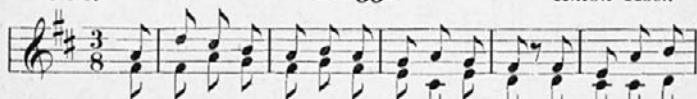
(Jož. Stritar.)

XXV. Solnce vse oživlja.

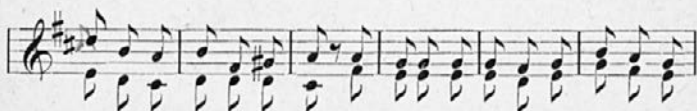
Veselo.

Št. 33.

Anton Kosi.



Že dviga se solnce, vr-ho-ve zla-ti, Na go-ri, v do-



li-ni se vse o-ži-vi. Po drevju zelenem se ptički bu-



dé; Bu-če-li-ce pridne na pa-šo hi-té.

Cvetica se vzdigne iz nočnega snà
Na glavi blišči se ji rosa svetlà.
Človeku pa solnce vелеva takó:
Brž vstani in moli in delaj skrbnò.

(G. M.)

XXVI. Večer.

Malo počasno.

Št. 34.

Anton Kosi.

Solnce zašlo je za gore, No-či u-mi-ka se dan;



Mrak po nižavah prosto-re V plašč že zagrinja te-mán.



Me-sec po-la-goma vzhaja, Zvezda večerna migljá;



Žejne cveti-ce na-pa - ja Hladna rosica z ne-bá.

Zvon je zapel iz zvonika,
 Snema klobuček pastir;
 Mesec se više pomika,
 Pokoj povsod je in mir.

Jagodo, Sivko in Dimo —
 Dobro napasle so se —
 Urno domov poženimo,
 One so site, mi ne!

(Jož. Stritar.)

XXVII. Kako cvetice rastejo.

Lehko in prijazno.

Št. 35.

Anton Kosi.

Glej, zr-ne-ce drobno Na zem-lji le - ži: Po-



piha mu veterc, Ga v tla zaprašī. Tu spava prav sladko Ko



de-te mladó, In zemlja ga ma-ti Va-ru-je skrbnó.

Zmerno-gibčno.

Št. 36.

Narodni napev.

Glej, zr-ne-ce drobno Na zemlji le - ži: Po - pi-ha mu



veterc, Ga v tla zaprašī. Tu spava prav sladko Ko dete mla-



dó, In zem-lja ga ma-ti Va - ruje skrbnó.

Če žejno je časih,
Bog piti mu dá,
In kmalu priklije
Iz tal do vrhá.

Razvija se, raste,
In gleda v nebó;
Sam Bog ga obleče
V obleko lepó.

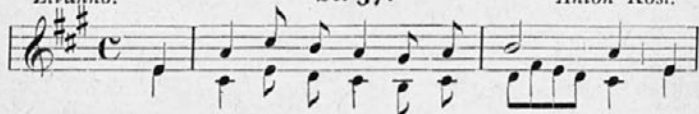
(Po Miklos. „Začetnici“)

XXVIII. Pomlad.

Živahno.

Št. 37.

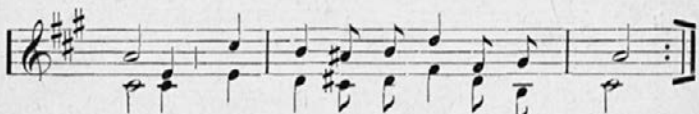
Anton Kosi.



Mla - dó je ne-bo se raz - pe - lo In



jasno ko ribje o - kó; „Ščink“, ščinkovec ščinka ve-



se-lo, Ko grm ze - le - ní in dre - vó.

Trobentice, zvončke, zlatice
Bučela obira brenčé;
Igrajo se v solncu mušice,
Metulj spreletava se že.

Pastirček pri čredi prepeva Kakó je lepo zdaj na sveti
 In uka pomladi vesel; Čast pojmo in hvalo Bogú,
 Pred hišo se starček ogreva, Ki dal nam je spet doživeti
 Kožušek je solncu odpel. To rajsko lepoto — juhu!

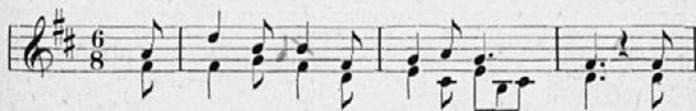
(Jož. Stritar.)

XXIX. Jesen.

Zmerno.

Št. 38.

Anton Kosi.



Je - sen je tu, po vr - tu v tra - vi Po -



dle-sek cve-te ne-ve-sel; Na jug zle-te-li



so žr - ja - vi, Hla - dán se čas nam je začel.

Slovo že lastovke so vzele, Jesen rumena, dobra žena!
 V grmovju črni kos molči; Otroci se je veselé;
 Senice so prišle vesele Rrdeča, bela in rumena
 Od mrzle severne strani. Na drevju jabolka zoré.

(Jož. Stritar.)

XXX. Zima.

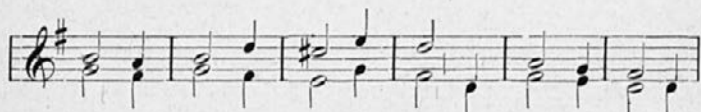
Čvrsto.

Št. 39.

Anton Kosi.



Pri - kaš - lja - la je star - ka zi - ma, Na-



gu - ban suh i - ma o - braz; Ko z brado kju - ka-



sto pri - ki - ma, Sneg z ne - ba pri - le - ti in mraz.

Po vrtu se senica klati,
 Premalo hrane daje gozd,
 Zdaj imaš, zajec ti uhati,
 Svoj štiridesetdanski post.

Mož starček se pri peči greje
 In kima truden, da zaspi;
 Da bo dovolj za platno preje,
 Kolovrat urno suče hči.

Po gladkem ledu se otroci
 Drvé. ne védo, kaj je mraz;
 Nagajajo si s kepo v roci —
 Kako vesel je zimski čas.

(Jož. Stritar)

XXXI. Cesarska pesem.*

Slovesno.

Št. 40.

Jožef Haydn.



Bog o-hrani, Bog ob-va-ri Nam Cesarja Avstrijo! Modro



da nam gospo - da - ri S svete ve-re pomoč - jo! Brani-



mo Mu krono dedno Zoper vse sovraž-ni-ke S habsbur-



škim bo tronom dedno Sre-ča trd - na Av-stri - je.

In s Cesarjem zaročnica,
 Jedne misli in krvi
 Vlada milo Cesarica,
 Polna dušne žlahtnosti.

Kar se more v srečo šteti,
 Večni Bog naj podeli
 Franc Jožefu, Lizabeti,
 Celi hiši habsburški.

* Normalna, od visokega c. kr. ministerstva za uk in bogočastje predpisana melodija.

DODATEK.



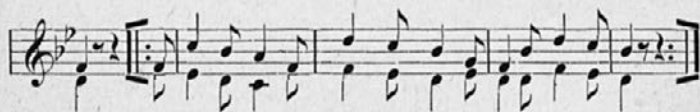
XXXII. Otrokova cesarska pesem.

Mirno.

Anton Kosi.



Naš Cesar mi je vedno ljub, Na Duna-ju ži-



vi, Kakó bi rad pač k njemu šel, A meni moči ni.

In kaj bi pri Cesarju htel?
Rokó bi mu podál,
Najlepše rože bi mu dal,
Ki bi jih zanj nabral.

In rekel bi mu: „Cvetke te
Za-Te seboj sem vzel“,
Potem pa vrnil bi se spet
Ves srečen in vesel.

(Posl. Fr. Končan.)





Lzdajatelj pričujoče knjižice priporoča cenj. tovarišem in tovarišicam, slavnim krajnim šolskim svetom ter sploh slovenskim mladino ljubom svojo šolskim otrokom namenjeno

„Zabavno knjižnico za slov. mladino“

katere je do sedaj že sedem zvezkov zagledalo beli dan. Ta mladinski zbornik prinaša našim mladim ljudem dokaj primerne tvarine v daljših in krajših, v pesniških in prozaičnih spisih, kakor narodnih pravljič, basnij, legend, pregovorov, raznih gospodarskih in drugih nasvetov, kratkočasnic itd., torej gradiva, ki ne zanima samo otrok, marveč je i za odraslo preprosto ljudstvo koristno in spodbudno berilo.

Časniki sodijo o „Zabavni knjižnici za mladino“ v obče prav povoljno. Urednik „Ljublj. Zvona“, gosp. profesor Bežek, piše n. pr. v 4. številki svojega lista za l 1896 med drugim sledeče: „Radi priznavamo, da smo tudi mi sami, iščoč primerne gradiva za pismene naloge v slovenščini, našli v „Zabavni knjižnici“ že marsikatero dobro zrnó, ki nan je s pridom služilo.“

Cena snopiču je le 15 kr., oziroma 17 kr. s poštnino vred.

V zalogi je tudi še nekoliko — toda prav malo — iztisov brošurice „**Stariši, podpirajte šolo!**“ — Cena jednemu izvodu je 12 kr.